

Boekenkrant.

Vrijdag, 13 december, 2024

Geschreven door: Augusta Verburg

Artikel door: Janneke Spee

Als het verleden is verdwenen en de toekomst vergeten

“En wat is nu nog belangrijk in je leven?” vraag ik als we de hele bibliotheek te grave hebben gedragen. Freek kijkt me aan. ‘Dat we hier staan,’ zegt hij. ‘Voor mij is het voltooidheden. Dat maakt me blij.’”

Augusta Verburg

De roman *Voltooidheden* van auteur Augusta Verburg is een op waarheid gebaseerd verhaal over de jaren voorafgaand, en de laatste jaren van Freek, die in het teken staan van een voortschrijdende dementie.

Naar een diepe fase van dementie

“Het zou namaak zijn als ik maar doorga.” Een opmerking van de hoofdpersoon Freek in zijn laatste fase. Intrigerend; was zijn ziel al zover maar zijn lichaam niet? Had het lichaam voldoende kans gekregen om op natuurlijke wijze mee te gaan in het proces richting levenseinde? Het roept de vraag op waar de goede zorgen de natuur nog dienen, en wanneer ze deze in de weg gaan staan. Wanneer durf je los te laten, wanneer is het goed geweest? Wie kan dit het beste inschatten voor iemand die in de diepe fase van een dementie verkeert? Hoe afhankelijk ben je van behandelaars in dit proces? En hoe kun je als behandelaar houvast vinden in de complexiteit van diverse inzichten van naasten en in de wisselende uitingen van de persoon waar het om gaat? Hoe geef je continuïteit aan de richting die je met elkaar telkens opnieuw moet kiezen, zodat er warme draagkracht kan ontstaan binnen een proces waar alle betrokkenen door geraakt worden?

In liefde een antwoord op de eenzaamheid

Beide hoofdpersonen, Lotte en Freek, lijken op hun eigen manier een bepaalde eenzaamheid te vertolken en te doorleven. Dat wordt versterkt door de regelmatige (mis)interpretatie van de ander. Door hun verbond krijgen ze de kans de eenzaamheid ieder voor zich aan te gaan, zowel in het leven vóór als het leven tijdens Alzheimer. De onvoorwaardelijke liefde van Lotte raakt verlost van verstoppingen. Zij kan die steeds makkelijker laten stromen. Freek vindt zijn rust en ruimte in de voortschrijdende vervaging van gedachten en herinneringen. Het stelt hem open, en zijn worsteling met seksualiteit lost op. Beiden vinden in zichzelf de liefde in de ruime zin van het woord; een antwoord op de eenzaamheid. En dat maakt de verbinding tussen elkaar steeds vrijer en juist sterker.

Dit verhaal draagt veel thematiek in zich waar iedereen weer andere herkenning in zou kunnen vinden. De invloed van familiegeschiedenis, vertrouwen, maakbaarheid, seksualiteit, afhankelijkheid, (on)veiligheid, angst, bevrijding, onvoorwaardelijke liefde... Kortom: het spel van het leven.

Iets loslaten dat daarvoor nog ondenkbaar was

Tegelijk met de diepte en rauwere momenten, is er veel ruimte voor plezier, humor, warmte en knusheid. Een levenswijze die niets schuwt inclusief eigen onvolmaaktheden. Daardoor creëert het juist ruimte, ondanks de complexiteit. Samen kunnen ze ook lachen om de dingen die toch

wel echt een beetje mis gaan. Of als Freek zelf weer dapper besluit iets los te laten wat daarvoor nog ondenkbaar was. Zoals zijn auto. Met een knipoog parkeert hij een speelgoedautootje onder de lege carport als zijn inmiddels aan alle kanten gebutste bolide is verkocht.

Voltooidheden. Een woord wat Freek zelf bedacht vanuit een diepe dementie en een vrije ziel, toen Lotte hem de vraag stelde wat nu nog belangrijk was in zijn leven. De vrije ziel die altijd al in hem zat kon het nu benoemen en ervaren: Het voltooid heden. Vrij van belemmerende emoties vanuit gedachten aan toekomst en verleden omdat die eenvoudigweg niet meer bestonden. Een levenskunst die je iedereen zou gunnen, ook mét gedachten aan toekomst en verleden.

Dementie, Alzheimer en verwardheid in de laatste levensjaren

- Titel: Voltooidheden
- Ster(ren): (5)
- Auteur(s): [Augusta Verburg](#)
- Recensent(en): [Janneke Spee](#)
- Aantal Pagina's: 264
- Publicatiejaar: 2024
- Uitgever(s): [Samsara](#)
- ISBN: 9789493301986
- Categorie(ën): [Lifestyle & Gezondheid](#), [Populaire Fictie & Sport](#), [Gezondheid & Psychologie](#), [Feelgood & Populaire Fictie](#)
- Trefwoorden: [Onvoorwaardelijke Liefde](#), [Verwarring](#), [Onveiligheid](#), [Familiegeschiedenis](#), [Angst](#), [Dementie](#), [Afhankelijkheid](#), [Vertrouwen](#), [Emotie](#), [Alzheimer](#)